

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 13, 2020

Nummer 13, 2020

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Europe

[European Court of Justice \(ECJ\), ECLI:EU:C:2020:517](#) 02-07-2020

Prejudiciële beslissing/Oostenrijk

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2020:2388](#) 03-07-2020

Wob-verzoek/LNV

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:3234](#) 30-06-2020

Omgevingsvergunning milieu/'s Hertogenbosch

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2020:2384](#) 26-06-2020

Omgevingsvergunning luidruchtige evenementen Walibi/Dronten

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2020:2337](#) 19-06-2020

Hilversum/maatwerkvoorschriften

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:5423](#) 12-06-2020

Heijplaat/bestuursdwang, vliegenoverlast, afval, voorlopige voorziening

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:4276](#) 12-06-2020

Noord-Holland/handhaving

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:1591](#) 08-07-2020

Weigering vaststelling bestemmingsplan/Landerd

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:1590](#) 08-07-2020

Omgevingsvergunning van rechtswege/De Fryske Marren

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:1528](#) 01-07-2020

Noord-Brabant/Wnb-vergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:1540](#) 01-07-2020

Flevoland/projectplan

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:1542](#) 01-07-2020

Valkenswaard/handhaving

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:959](#) 01-04-2020

Epe/bestemmingsplan 'Bedrijventerreinen gemeente Epe'/gezoneerd industrieterrein

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:943](#) 01-04-2020

Noordenveld/ bestemmingsplan 'Herontwikkeling locatie Vluchtheuvel, Norg'

Annotatie

[De Habitatrichtlijn en de grote boze wolf](#)

mr. drs. Fleur Onrust

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/'s Hertogenbosch

Actualisering vergunningvoorschriften vanwege vliegenoverlast.

Casus

Naar aanleiding van klachten over vliegenoverlast heeft verweerder de vergunningvoorschriften voor de inrichting, een nertsenhoudery, geactualiseerd. Verweerder heeft daarbij zijn diverse gedetailleerde middelvoorschriften in de vergunning opgenomen. Eiseres verzet zich onder meer tegen de voorgeschreven maatregelen in voorschrift 1.2.a. Op basis van dit voorschrift wordt zij verplicht de verwijderde inleghorren direct op te slaan in afgesloten mestopslagen (afgesloten bakken met deksels). Eiseres stelt dat ze enorm veel bakken moet aanschaffen om daarin de 9.000 vieze inleghorren op te slaan. Het niet meer mogen uitkloppen van de horren leidt tot een onwerkbaar situatie.

Rechtsvraag

1. Heeft verweerder zich op het standpunt kunnen stellen dat het bedrijf van eiseres de belangrijkste oorzaak is van de vliegenoverlast?
2. Heeft verweerder de verschillende voorschriften, onder meer maatregelen met betrekking tot de inleghorren, waarop mest achter blijft, aan de vergunning kunnen verbinden?

Uitspraak

1. De rechtbank is van oordeel dat verweerder zich op basis van de rapportages van het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD) op het standpunt heeft kunnen stellen dat het bedrijf van eiseres de voornaamste oorzaak is van de vliegenoverlast in de wijk Sparrenburg. Het KAD heeft voldoende aanwijzingen dat kleine kamervliegen van het bedrijf van eiseres komen en dat andere locaties of bedrijven niet de bron van de vliegenoverlast (kunnen) zijn. Er is een duidelijk onderscheid tussen het bedrijf van eiseres en het composteringsbedrijf. Het KAD heeft bij het composteringsbedrijf nooit vliegen of omstandigheden aangetroffen die erop duiden dat het composteringsbedrijf op dat moment een bron van vliegenoverlast was in de nabije omgeving. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder daarom niet

willekeurig gebruikgemaakt van zijn bevoegdheid op grond van artikel 2.31, lid 2, sub b, van de Wabo, om de vergunningvoorschriften te actualiseren.

2. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder met de verwijzing naar de KAD-rapporten aannemelijk gemaakt dat de huidige werkwijze van eiseres onvoldoende werkt en leidt tot vliegenoverlast. Verweerder heeft voldoende aanleiding kunnen zien voor het stellen van gedetailleerde middelvoorschriften. De werkwijze in voorschrift 1.2.a vergt een investering van eiseres in het aanschaffen van afsluitbare bakken en deze werkwijze is arbeidsintensiever dan de werkwijze die zij hanteerde vóór het bestreden besluit. Maar zij heeft geen minder dure of minder arbeidsintensieve werkwijzen voorgesteld om de vliegenoverlast uit te sluiten, terwijl er ook volgens eiseres wel andere werkwijzen kunnen worden bedacht. Door de werkwijze in voorschrift 1.2.a van het bestreden besluit wordt de grondslag van de aanvraag niet verlaten. Bovendien is de oude, door eiseres in het verleden toegepaste werkwijze ook in afwijking van de vergunde werking van de inrichting, omdat hierbij de vaste mestopslag (de mestplaat) van de schapenmest werd gebruikt.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 30-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:3234

Zaaknummer: 19/1898

Wetsartikelen: 2.31 lid 2 onder b Wabo

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning luidruchtige evenementen Walibi/Dronten

De colleges van Elburg, Nunspeet en Oldebroek zijn niet belanghebbend bij de wijziging van de omgevingsvergunning voor Walibi. De bezwaren ten aanzien van de vrees voor geluidhinder zijn te algemeen geformuleerd.

Casus

Walibi exploiteert in Biddinghuizen een pretpark met een evenemententerrein. Daarop worden een aantal keer per jaar luidruchtige evenementen als Lowlands en Defqon.1 georganiseerd, die in de geldende omgevingsvergunning zijn gereguleerd. Walibi heeft een omgevingsvergunning gevraagd voor het wijzigen van de inrichting. Onderdeel daarvan is de uitbreiding van de mogelijkheden voor het houden van luidruchtige evenementen.

De colleges van burgemeester en wethouders van de omliggende gemeenten Elburg, Nunspeet en Oldebroek hebben beroep ingesteld tegen de omgevingsvergunning. Zij vrezen voor een toename van geluidhinder binnen hun gemeenten.

Rechtsvraag

Kunnen de colleges van de omliggende gemeenten worden aangemerkt als belanghebbenden bij de omgevingsvergunning, en worden binnen de grondgebieden van deze gemeenten gevolgen van enige betekenis ondervonden van de verleende omgevingsvergunning?

Uitspraak

De kortste afstand tussen de inrichting van Walibi en de grondgebieden van de gemeenten Elburg en Nunspeet bedraagt ruim twee kilometer. Gelet op die afstand is het aannemelijk dat gevolgen van de omgevingsvergunning binnen deze gemeenten vast te stellen zijn, in die zin dat het geluid van de luidruchtige evenementen hier waarneembaar is. Voor de gemeente Oldebroek is dat anders, omdat de afstand tussen de inrichting en het grondgebied van deze

gemeente ruim zes kilometer bedraagt. Op deze afstand is het volgens de rechtbank niet zonder meer aannemelijk dat het geluid van de luidruchtige evenementen nog waarneembaar is.

De rechtbank oordeelt vervolgens ten aanzien van alle drie de colleges dat niet aannemelijk is dat er met betrekking tot de ruimtelijke ordening van het grondgebied van de gemeenten gevolgen van enige betekenis zullen worden ondervonden als gevolg van deze omgevingsvergunning.

De colleges hebben geen van alle inzichtelijk gemaakt welke feitelijke gevolgen zij vrezen te ondervinden. Voor zover dat zou gaan om de vrees dat geluidhinder het belang van een goede ruimtelijke ordening van bestaande of van concrete toekomstige functies raakt, hadden de colleges dat nader moeten concretiseren. Met de enkele algemene vrees voor geluidhinder, of de omstandigheid dat niet nader genoemde inwoners van de gemeenten hierover klagen, onderscheiden de colleges zich onvoldoende van anderen om hieruit een eigen belang te kunnen aannemen.

De rechtbank verklaart het beroep daarom niet-ontvankelijk.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 26-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2020:2384

Zaaknummer: UTR 19/2762

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning van rechtswege/De Fryske Marren

Bepalingen als bedoeld in afdeling 4.1.3.3 van de Awb hebben te gelden als een lex specialis ten opzichte van artikel 6:2, aanhef en onder a, van de Awb. Schriftelijke weigering een besluit te nemen is na verstrijken termijn niet mogelijk.

Casus

Vermilion heeft op 28 februari 2019 een aanvraag ingediend om in afwijking van ter plaatse geldende regels van ruimtelijke ordening seismisch onderzoek te mogen doen in gebieden in de gemeente De Fryske Marren. Het college heeft bij brief van 17 april 2019 de ontvangst van de aanvraag bevestigd en Vermilion meegedeeld dat het heeft besloten de termijn waarbinnen een beslissing moet worden genomen eenmalig te verlengen met maximaal zes weken, zodat de uiterste beslisdatum 6 juni 2019 is. Bij brief van 1 mei 2019 heeft het college Vermilion erop gewezen dat de aanvraag niet volledig is en haar in de gelegenheid gesteld om de aanvraag binnen zes weken aan te vullen. Bij brief van 12 juni 2019 heeft Vermilion haar aanvraag met de gevraagde gegevens aangevuld. Zij heeft het college erop gewezen dat indien niet uiterlijk op 17 juli 2019 op de aanvraag wordt beslist, de omgevingsvergunning van rechtswege is gegeven. Bij brief van 17 juli 2019 heeft het college aan Vermilion laten weten dat op haar op 28 februari 2019 ontvangen verzoek niet wordt beslist, omdat zij de aangevraagde activiteit niet kan uitvoeren en daarom geen belanghebbende is bij haar verzoek, zodat van een aanvraag als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb geen sprake is.

Bij uitspraak van 9 oktober 2019 heeft de rechtbank het beroep tegen het niet tijdig bekendmaken van een omgevingsvergunning van rechtswege niet-ontvankelijk verklaard. De rechtbank heeft overwogen dat de brief van het college van 17 juli 2019 een besluit is in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb, omdat tegen een brief waarin een bestuursorgaan meedeelt dat een aanvrager geen belanghebbende is, bezwaar kan worden gemaakt. Hoewel de brief van 17 juli 2019 geen rechtsmiddelenclausule bevat, kan de brief gelet op de inhoud naar het oordeel van de rechtbank bezwaarlijk anders worden gezien dan als een besluit waartegen bezwaar kan worden gemaakt. De rechtbank heeft de brief van Vermilion van 29

juli 2019 als een bezwaarschrift daartegen aangemerkt. Omdat de termijn waarbinnen op het bezwaar moet worden beslist ten tijde van de ingebrekestelling van 5 augustus 2019 nog niet verstreken was, is deze ingebrekestelling naar het oordeel van de rechtbank prematuur ingediend, zodat het beroep tegen het niet tijdig bekendmaken van een omgevingsvergunning van rechtswege niet-ontvankelijk is.

Rechtsvraag

Kan de brief van 17 juli 2019, waarin het college meedeelt dat geen sprake is van een aanvraag en dat daarop daarom niet zal worden beslist, in het geval van niet tijdig beslissen als bedoeld in afdeling 4.1.3.3 van de Awb, toch gelijk worden gesteld met de schriftelijke weigering een besluit te nemen als bedoeld in artikel 6:2, aanhef en onder a, van de Awb?

Uitspraak

De Afdeling stelt vast – en in hoger beroep is ook niet meer in geschil – dat Vermilion als belanghebbende op 28 februari 2019 een aanvraag als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb bij het college heeft ingediend. Ook staat vast dat op deze aanvraag de reguliere voorbereidingsprocedure als omschreven in artikel 3.9 van de Wabo van toepassing is, zodat het college na verlenging van de beslistermijn uiterlijk op 6 juni 2019 op de aanvraag had moeten beslissen.

Nu de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing is, brengt het bepaalde in artikel 4:20b van de Awb mee dat bij het niet binnen de wettelijke beslistermijn beslissen op de aanvraag, een vergunning van rechtswege is gegeven. Vast staat dat op 6 juni 2019 nog geen besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb, op de aanvraag van 28 februari 2019 was genomen. Nog daargelaten of de door het college op 1 mei 2019 gevraagde gegevens noodzakelijk waren voor het beslissen op de aanvraag en of de wettelijke beslistermijn op grond van artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb was opgeschort tot uiterlijk 17 juli 2019, stelt de Afdeling voorts vast dat het college ook binnen deze termijn geen besluit op de aanvraag van 28 februari 2019 heeft genomen.

Zoals hiervoor vermeld, is op de aanvraag om een omgevingsvergunning het systeem van de positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen als bedoeld in afdeling 4.1.3.3 van de Awb van toepassing. De bepalingen die daarin zijn opgenomen hebben te gelden als een *lex specialis* ten opzichte van artikel 6:2, aanhef en onder a, van de Awb. De brief van 17 juli 2019, waarin het college meedeelt dat geen sprake is van een aanvraag en dat daarop daarom niet zal worden beslist, kan daarom niet worden gelijkgesteld met de schriftelijke weigering een besluit te nemen als bedoeld in artikel 6:2, aanhef en onder a, van de Awb. Omdat het college niet tijdig op de aanvraag heeft beslist, is de door Vermilion gevraagde omgevingsvergunning

van rechtswege gegeven en stelt Vermilion terecht dat het college na afloop van de wettelijke beslistermijn niet meer bevoegd was om alsnog een reëel besluit op de aanvraag te nemen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 08-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:1590

Zaaknummer: 201908096/1/R4

Wetsartikelen: 1:3 lid 3 Awb, 4:15 lid 1 aanhef en onder a Awb, 4:20b lid 1 Awb, 6:2 aanhef en onder a Awb, 2.1 lid 1 onder c Wabo en 3.9 Wabo

RECHTSPRAAK

Weigering vaststelling bestemmingsplan/Landerd

Weigering wijziging bestemmingsplan ten behoeve van uitbreiding veehouderij onvoldoende gemotiveerd.

Casus

Het aangevraagde bestemmingsplan voorziet ten behoeve van een uitbreiding van het agrarisch bedrijf op het perceel in het vergroten en veranderen van de vorm van het bouwvlak, de bouw van een vleeskalverenstal en de aanleg en verlenging van verschillende sleufsilos. De raad heeft dit op basis van een GGD-advies van 12 mei 2016, uit voorzorg in verband met mogelijke gezondheidsrisico's, geweigerd.

Rechtsvraag

Heeft de raad de weigering op het GGD-advies kunnen baseren?

Uitspraak

De Afdeling is van oordeel dat aan de vereiste zorgvuldigheid niet is voldaan, omdat de raad uit het GGD-advies uitsluitend de constatering over de mogelijke toekomstige risico's heeft overgenomen en alleen daarop zijn besluit heeft gebaseerd. Mogelijke toekomstige risico's doen zich volgens het GGD-advies alleen voor als in de toekomst nieuwe zoönosen of mutaties van bekende ziekteverwekkers zullen optreden. Voor de huidige situatie beoordeelt de GGD de voorgestelde wijziging met betrekking tot zoönose niet als onacceptabel, mits [appellant] geëigende maatregelen treft en ter zake de adviezen opvolgt. [Appellant] heeft aangegeven daartoe voornemens te zijn. Verder is in het GGD-advies vermeld dat de GGD niet alle aspecten met betrekking tot zoönose heeft kunnen beoordelen, omdat niet alle benodigde stukken behorend bij de aanvraag bij de GGD bekend waren.

De Afdeling is daarom van oordeel dat de raad dit advies niet zonder meer aan het besluit ten grondslag had mogen leggen. De raad had zich alvorens het besluit te nemen, ervan moeten vergewissen of de GGD over alle voor het advies benodigde informatie beschikte en [appellant] bij gebreke daarvan in de gelegenheid moeten stellen de benodigde informatie

over te leggen.

Uit het besluit blijkt verder niet hoe de raad gevolg heeft gegeven aan het (deel)advies van de GGD in het rapport van mei 2016, om de resultaten af te wachten van het onderzoek 'Veehouderij en gezondheid omwonenden' van het RIVM, de Universiteit Utrecht (IRAS), Wageningen University & Research en het Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL), en de bevindingen uit dat onderzoek mee te wegen. Dit onderzoek is in de zomer van 2016 uitgebracht. Niet gebleken is dat de raad de bevindingen uit dit onderzoek bij het besluit heeft betrokken. De raad is ook daaraan voorbijgegaan, daarbij de mogelijke toekomstige risico's vooropstellend.

De raad heeft aldus zonder nadere motivering een definitief afwijzend besluit gebaseerd op het in meerdere opzichten voorwaardelijk geformuleerde advies van de GGD.

Gelet op het voorgaande is het standpunt van de raad dat het bestemmingsplan niet kon worden vastgesteld omdat de risico's voor de volksgezondheid te groot zijn, niet van een deugdelijke motivering voorzien.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 08-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:1591

Zaaknummer: 201903905/1/R2

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wob-verzoek/LNV

De PAS-meldingen betreffen milieu-informatie, de minister dient deze openbaar te maken.

Casus

Verzoek om openbaarmaking van circa 3.500 in het kader van PAS gedane meldingen is afgewezen. Op verzoek voorzieningenrechter apart besluit ten aanzien van tien meldingen.

Rechtsvraag

1. Vallen de gevraagde gegevens (betreffende locaties en emissies) onder milieu-informatie die betrekking heeft op emissies?
2. Is toereikend gemotiveerd dat het belang van de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage aan openbaarmaking in de weg staat?

Uitspraak

1. Grondslag van artikel 19.1a, eerste lid en onder a, van de Wm is het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden (hierna: Verdrag van Aarhus). Dit verdrag is uitgewerkt in twee richtlijnen, te weten Richtlijn 2003/4/EG inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie en Richtlijn 2003/35/EG inzake inspraak van het publiek in de opstelling van bepaalde plannen en programma's betreffende het milieu. Richtlijn 2003/4/EG is de opvolger van Richtlijn 90/313/EEG inzake de vrije toegang tot milieu-informatie. Uit rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie volgt dat het begrip milieu-informatie een ruime betekenis heeft. Zie bijvoorbeeld het arrest van het Hof van 26 juni 2003, Commissie / Frankrijk, ECLI:EU:C:2003:371, punt 44: 'Gezien de formulering en met name het gebruik van de uitdrukking alle beschikbare informatie moet de werkingssfeer van het genoemde artikel 2, sub a, en dus die van richtlijn 90/313 ruim worden opgevat. Er valt dan ook onder alle informatie die betrekking heeft op hetzij de toestand van het milieu of de activiteiten of maatregelen die hierop een ongunstige invloed kunnen hebben, hetzij activiteiten en

maatregelen die de bescherming van het milieu dienen, zonder dat de opsomming in genoemde bepaling een aanwijzing bevat die de strekking ervan beperkt.’

2. Het Verdrag van Aarhus verzet zich tegen een voorwaarde in het nationale recht die het recht op toegang tot de rechter voor ‘het betrokken publiek’ in de zin van deze rechtsinstrumenten afhankelijk stelt van eerdere deelname aan de procedures die onderworpen zijn aan artikel 6 van het Verdrag van Aarhus.

Naar het oordeel van de voorzieningenrechter kunnen de locatiegegevens in dit geval worden aangemerkt als milieu-informatie. Hierbij neemt de voorzieningenrechter in aanmerking dat die gegevens immers vallen onder de definitie van milieu-informatie in artikel 19.1a, eerste lid, van de Wm. De voorzieningenrechter is ook van oordeel dat de locatiegegevens emissiegegevens zijn. De voorzieningenrechter neemt hierbij in aanmerking dat uit de aard van de zaak voortvloeit dat een emissie een bron heeft en dat die bron een locatie heeft. Alleen al om die reden is de voorzieningenrechter van oordeel dat de locatiegegevens van een emissiebron ook emissiegegevens zijn. De voorzieningenrechter overweegt daarbij voorts dat de ratio achter de openbaarheid van emissiegegevens niet alleen gelegen is in de kenbaarheid van de gevolgen van een emissie, maar evenzeer in de kenbaarheid van de oorzaak van die emissie.

De voorzieningenrechter is van oordeel dat verweerder zich in dit geval in het kader van de afweging van de betrokken belangen niet op het standpunt heeft kunnen stellen dat artikel 10, zevende lid, aanhef en onder b, van de Wob aan openbaarmaking van de locatiegegevens in de weg stond. Hierbij neemt de voorzieningenrechter in aanmerking dat door de verweerder in dit geval ontoereikend is onderbouwd dat het belang van de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage zodanig zwaarwegend zou zijn, dat dit aan de openbaarmaking in de weg zou staan. Uit het enkele feit dat enkele bedrijven in de gehele agrarische sector ten gevolge van de polarisatie in het maatschappelijk debat het slachtoffer zijn geworden van een onrechtmatige actie, kan niet zonder meer worden geconcludeerd dat er sprake is van een concrete dreiging tegen of van een concrete bedreiging met sabotage van alle boerenbedrijven. In dit verband acht de voorzieningenrechter van belang dat de gemachtigde van verweerder ter zitting heeft verklaard dat er geen enkele indicatie bestaat voor een concrete dreiging tegen of een concrete bedreiging met sabotage van de bedrijven van derde-belanghebbenden.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 03-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2020:2388

Zaaknummer: LEE 20-300 en 20/301

Wetsartikelen: 19.1a lid 1 Wm en 10 lid 7 Wob

RECHTSPRAAK

Conclusie A-G over prejudiciële vraag/Nederland

De A-G acht de in artikel 6:13 Awb gestelde eis dat alleen beroep kan worden ingesteld door degenen die een zienswijze heeft ingediend in strijd met het Verdrag van Aarhus.

Casus

De Rechtbank Limburg heeft prejudiciële vragen gesteld over het feit dat, bij toepassing van de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure, op grond van artikel 6:13 van de Awb alleen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend.

Rechtsvraag

1. Is het in strijd met het Verdrag van Aarhus dat het recht op toegang tot de rechter voor het publiek (public) (eenieder) wordt uitgesloten, voor zover dit publiek geen belanghebbende is?
2. Is het in strijd met het Verdrag van Aarhus dat de toegang tot de rechter voor belanghebbenden afhankelijk wordt gesteld van het gebruikmaken van inspraak?

Uitspraak

1. Het Verdrag van Aarhus verzet zich er niet tegen dat het recht op toegang tot de rechter wordt uitgesloten voor 'het publiek' (eenieder) dat niet behoort tot 'het betrokken publiek' (belanghebbenden) in de zin van deze rechtsinstrumenten.
2. Het Verdrag van Aarhus verzet zich tegen een voorwaarde in het nationale recht die het recht op toegang tot de rechter voor 'het betrokken publiek' in de zin van deze rechtsinstrumenten afhankelijk stelt van eerdere deelname aan de procedures die onderworpen zijn aan artikel 6 van het Verdrag van Aarhus.

Instantie: Advocaat-Generaal Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 02-07-2020

ECLI: ECLI:EU:C:2020:514

Zaaknummer: C|826/18

Wetsartikelen: 9 lid 2 Verdrag van Aarhus

RECHTSPRAAK

Prejudiciële beslissing/Oostenrijk

Onder een op grond van de Habitatrichtlijn te beschermen rustplaats moet ook een niet meer bewoonde rustplaats worden verstaan, wanneer de kans voldoende groot is dat de soort terugkeert.

Casus

Een projectontwikkelaar heeft vóór de uitvoering van de werkzaamheden de vegetatielaag laten weghalen, de bouwplaats laten vrijmaken en vlak bij de ingangen van de hamsterburchten een bouwwerfpad laten aanleggen (hierna: 'schadelijke maatregelen'). Met het verwijderen van de vegetatielaag werd met name beoogd om de veldhamster – voor zover die gevestigd was op delen van het terrein waar de bouwwerkzaamheden zouden worden verricht – te doen wegtrekken naar specifiek voor haar voorbehouden terreinen waar zij bescherming zou genieten. Bij de bevoegde autoriteit werd echter geen voorafgaande toestemming voor de schadelijke maatregelen aangevraagd, en deze werd dus niet verkregen vóór het begin van de werkzaamheden. Bovendien werden minstens twee burchtingangen vernield.

Aan een werknemer van de projectontwikkelaar is een boete opgelegd vanwege het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen.

In beroep daartegen is gesteld dat de veldhamster de holen niet gebruikte op het moment dat de schadelijke maatregelen werden uitgevoerd.

Rechtsvraag

Was ten tijde van de schadelijke maatregelen sprake van een rustplaats in de zin van artikel 12, eerste lid, van de Habitatrichtlijn?

Uitspraak

Volgens vaste rechtspraak moet bij de uitlegging van een bepaling van Unierecht niet alleen rekening worden gehouden met de bewoordingen ervan, maar ook met de context en de

doelstellingen van de regeling waarvan zij deel uitmaakt (arrest van 21 november 2019, Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden, C|678/18, EU:C:2019:998, punt 31 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

Artikel 12, lid 1, onder d, van de Habitatrichtlijn moet aldus worden uitgelegd dat het begrip 'rustplaatsen' in deze bepaling ook ziet op rustplaatsen die niet meer worden bewoond door een van de in bijlage IV, onder a, bij deze richtlijn genoemde beschermde diersoorten, zoals de veldhamster, wanneer de kans voldoende groot is dat deze soort zal terugkeren naar die plaatsen, waarbij het aan de verwijzende rechter staat om dit te verifiëren.

Instantie: European Court of Justice (ECJ)

Datum uitspraak: 02-07-2020

ECLI: ECLI:EU:C:2020:517

Zaaknummer: C|477/19

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Valkenswaard/handhaving

Het college weigert al sinds 2016 om handhavend op te treden. Het stelt zich in het laatste besluit op het standpunt dat sprake is van een concreet zicht op legalisatie.

Casus

Het college heeft in 2016 een verzoek om handhaving ten aanzien van een autorally- en motorcrosscircuit wegens geluidsoverlast en handelen in strijd met de vergunning en het bestemmingsplan afgewezen. Dit besluit is in bezwaar gedeeltelijk gehandhaafd. De rechtbank heeft dit besluit vernietigd omdat een deel van het terrein wordt gebruikt in strijd met het bestemmingsplan, hetgeen niet onder het overgangsrecht valt. In een nieuw besluit op bezwaar heeft het college zich opnieuw op het standpunt gesteld dat dit gebruik wél onder het overgangsrecht valt. Bij uitspraak van 24 oktober 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:3444) heeft de Afdeling dit besluit vernietigd. In een nieuw besluit op bezwaar heeft het college het verzoek om handhaving opnieuw gehandhaafd, onder meer omdat er sprake is van een concreet zicht op legalisatie.

Rechtsvraag

1. Wanneer kan bij een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu sprake zijn van een concreet zicht op legalisatie?
2. Wanneer kan bij een activiteit in strijd met het bestemmingsplan sprake zijn van een concreet zicht op legalisatie?

Uitspraak

1. Van concreet zicht op legalisatie kan in het geval van een milieuomgevingsvergunning alleen sprake zijn als ten tijde van het besluit een ontvankelijke aanvraag ter legalisering van de illegale activiteit is ingediend.

2. Voor het aannemen van concreet zicht op legalisatie is ten minste vereist dat een ontwerpbestemmingsplan ter inzage is gelegd, waarbinnen het gebruik, waarop het handhavingsverzoek ziet, past. Dit leidt uitzondering, indien op voorhand duidelijk is dat het ontwerp geen rechtskracht zal verkrijgen.

Niet in geschil is dat ten tijde van het besluit van 26 februari 2019 het ontwerpbestemmingsplan "Eurocircuit" ter inzage lag. Dit ontwerpbestemmingsplan is eind 2019 ingetrokken omdat niet zeker is of de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt niet teveel stikstofdepositie op het nabijgelegen Natura 2000-gebied zullen veroorzaken.

Het ontwerpbestemmingsplan beperkt onder meer het aantal uren dat er per week op de circuits gecrosst mag worden tot acht uur per week. De Afdeling overweegt dat niet duidelijk is hoeveel uur per week er op de circuits wordt gecrosst.

Nu twijfelachtig is of het college voldoende inzicht heeft in het aantal uren dat per week op de circuits wordt gecrosst, heeft het alleen al daarom niet goed gemotiveerd waarom het zich op het standpunt stelt dat de activiteiten door het ontwerpbestemmingsplan worden gelegaliseerd. Het antwoord op de vraag of ten tijde van het besluit op voorhand duidelijk was dat het ontwerp geen rechtskracht zou verkrijgen, kan dan ook in het midden blijven. Het voorgaande leidt ertoe dat het college niet goed heeft gemotiveerd waarom het zich op het standpunt stelt dat er ten tijde van het besluit van 26 februari 2019 niet handhavend hoefde te worden opgetreden tegen het gebruik in strijd met het bestemmingsplan vanwege concreet zicht op legalisatie.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 01-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:1542

Zaaknummer:

ANNOTATIE

De Habitatrictlijn en de grote boze wolf

mr. drs. Fleur Onrust

Annotatie bij HvJ EU 11 juni 2020 (ECLI:EU:C:2020:458).

In het arrest van HvJ EU 11 juni 2020 is – kort gezegd – de vraag aan de orde of een dier alleen beschermd wordt op grond van de Habitatrictlijn (HRL) als het dier zich in beschermd gebied bevindt of niet.

Wat was er aan de hand? In een Roemeens dorp (Şimon) komt een wolf langs. De wolf speelt en eet met de honden van een dorpsbewoner op zijn terrein. Het dorp is gelegen op ongeveer een kilometer van de grens van een beschermd natuurgebied (door de Europese Commissie op voorstel van Roemenië toegevoegd aan de lijst van gebieden van communautair belang; oftewel een Natura 2000-gebied) en een ander Natura 2000-gebied op ongeveer 8 kilometer afstand van het dorp. Voor beide gebieden geldt dat de aanwezigheid van de wolf op het standaardgegevensblad bij aanmelding van het gebied is genoemd. Onder leiding van een dierenarts wordt de wolf eerst verdoofd en daarna gevangen en in een auto (in een kooi voor hondenvervoer) vervoerd naar een berenreservaat. Tijdens het vervoer ontsnapt de wolf en zoekt zijn toevlucht in de plaatselijke bossen. Er wordt een strafklacht ingediend tegen onder andere de vereniging Directie toezicht op en bescherming van dieren (hierna: DMPA) en de betrokken dierenarts vanwege het vangen en in slechte omstandigheden vervoeren van de wolf, zonder dat hier – kort gezegd – een overheidstoestemming voor is verleend.

De wolf is beschermd op grond van de HRL en er zijn beschermde gebieden aangewezen en afgebakend. Natuurlijke habitats kunnen worden afgebakend als beschermde gebieden. Centraal staat de vraag of de wolf die is aangetroffen in en gevangen en vervoerd vanuit het dorp, een wolf in zijn 'natuurlijk verspreidingsgebied' betreft, die wordt beschermd op grond van de HRL.

Natuurlijk verspreidingsgebied

Het Hof overweegt dat de strikte bescherming van beschermde diersoorten door middel van

de verbodsbepalingen van artikel 12, eerste lid, van de HRL niet alleen van toepassing is op bepaalde plaatsen, maar ook geldt voor alle in de natuur of in het wild levende specimens van beschermde diersoorten die een rol vervullen in natuurlijke ecosystemen, waarbij deze bescherming niet noodzakelijkerwijs geldt voor specimens die op legale wijze in gevangenschap worden gehouden. Het gebruik van de woorden 'in het wild levend' en 'in de natuur', doet daar niet aan af. De termen 'in het wild levend' en 'in de natuur', zijn niet opgenomen bij het verbod – kort gezegd – op het verstoren en het verbod om voortplantings- of rustplaatsen te vernielen of te beschadigen. Deze beide verbodsbepalingen zien in ieder geval op alle specimens van beschermde diersoorten, ongeacht de plaats waar zij zich ophouden. Vervolgens stelt het Hof vast dat 'het vangen en, a fortiori, het doden van een exemplaar van deze soorten op zijn minst als verstoring moet worden beschouwd'.

Bij dit alles weegt het Hof mee dat uitzonderingen alleen zijn toegestaan onder de strikte voorwaarden van artikel 16, eerste lid, van de HRL en dat deze uitzonderingen beperkend moeten worden uitgelegd.

Omdat het Hof van oordeel is dat de beschermingsregeling van artikel 12 van de HRL in staat moet zijn om schade aan beschermde diersoorten doeltreffend te voorkomen, wordt het niet verenigbaar met deze doelstelling geacht om stelselmatig geen bescherming te verlenen aan exemplaren van beschermde diersoorten, wanneer hun 'natuurlijke verspreidingsgebied' zich uitstrekt tot door de mens bewoonde gebieden. Soorten dienen immers niet alleen te worden beschermd op bepaalde, restrictief omschreven plaatsen, maar de bescherming moet ook gelden voor de exemplaren van die soorten die in de natuur of in het wild leven en dus een rol binnen de natuurlijke ecosystemen vervullen.

Dat betekent dat voor het vangen en vervoeren van de wolf een afwijking (toestemming) moet worden toegestaan door een nationaal bevoegde instantie op grond van artikel 12, eerste lid, onder a, van de HRL. Onder omstandigheden kan een dergelijke toestemming (afwijking) worden verleend. Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen en de veehouderijen, of in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, kan toestemming worden verleend voor het vangen en vervoeren van in dit geval de wolf. Voor dit geval zal de afwijking met name gebaseerd kunnen worden op redenen van openbare veiligheid. Daarbij dient uiteraard, zo merkt het Hof op, ook te worden voldaan aan de andere vereisten van artikel 16 van de HRL, te weten dat er geen andere bevredigende oplossing mag bestaan en er moet worden getoetst aan de staat van instandhouding van de soort.

Wolf in Nederland

En wat betekent dit nu voor de wolf in Nederland? Bekend is dat er inmiddels ook in Nederland wolven zijn gesignaleerd (maar mogelijk weer vertrokken zijn?). Naar mijn oordeel dient ook voor de in Nederland rondzwervende wolven steeds te worden getoetst aan de HRL en Wnb, en dat betekent dat het eventueel bestrijden van wolven in Nederland niet mogelijk is zonder ontheffing op grond van de Wnb.

RECHTSPRAAK

Noordenveld/ bestemmingsplan ‘Herontwikkeling locatie Vluchtheuvel, Norg’

De richtafstand uit de VNG-brochure geldt ook ten opzichte van een recreatiewoning. De enkele stelling dat de geluidbelasting minder zal zijn dan onder het voorheen geldende planologische regime, betekent nog niet dat de geluidhinder vanuit ruimtelijk oogpunt aanvaardbaar is.

Casus

Het perceel van appellant met daarop de recreatiewoning grenst aan het plangebied. Het bestemmingsplan laat woonzorgvoorzieningen, met de bestemming ‘Maatschappelijk – Zorg’, op een voormalig familiepark toe. Tussen deze bestemming en de gronden van appellant ligt een strook grond met een breedte van 10 m met de bestemming ‘Bos’. Appellant vreest voor geluidhinder vanwege de buitenactiviteiten bij de woonzorgvoorzieningen, die op deze korte afstand van 10 m van zijn recreatiewoning gerealiseerd kunnen worden.

Rechtsvragen

1. Zijn de richtafstanden in de VNG-brochure ook bedoeld voor recreatiewoningen?
2. Volstaat de motivatie dat de geluidbelasting op de recreatiewoning als gevolg van de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling minder zal zijn dan onder het voorheen geldende planologische regime, om te stellen dat de geluidhinder vanuit ruimtelijk oogpunt aanvaardbaar is?

Uitspraak

1. Voor het bepalen van de in verband met het aspect geluid aan te houden afstand tussen de voorziene zorginstelling en de recreatiewoning van appellant heeft de raad aansluiting gezocht bij de richtafstand die in de VNG-brochure is opgenomen. Tussen partijen is niet in geschil dat het plan zorginstellingen mogelijk maakt die vallen onder milieucategorie 2 van de VNG-brochure en dat hier een richtafstand van 30 m bij hoort. Deze richtafstand geldt niet

alleen ten opzichte van een reguliere woning, maar ook ten opzichte van een recreatiewoning. Uit de VNG-brochure volgt namelijk dat ook verblijfsrecreatie als milieugevoelig wordt aangemerkt. De raad heeft een kleinere richtafstand van 10 m toegepast, met als motivatie dat het voorheen geldende bestemmingsplan dagrecreatief terrein en daarbij behorende bebouwing mogelijk maakte tot aan de perceelsgrens van de recreatiewoning van appellant.

2. De raad heeft door enkel te stellen dat de geluidbelasting op de recreatiewoning van appellant als gevolg van de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling minder zal zijn dan onder het voorheen geldende planologische regime, niet inzichtelijk gemaakt dat de geluidbelasting die met het bestreden plan bij die recreatiewoning kan worden ondervonden, naar de huidige inzichten vanuit ruimtelijk oogpunt aanvaardbaar is. Daarom heeft de raad naar het oordeel van de Afdeling niet toereikend gemotiveerd waarom een afstand van 10 m tussen de voorziene zorginstelling en het perceel met de recreatiewoning van appellant voldoende is om geluidhinder bij die woning tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 01-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:943

Zaaknummer: 201902698/1/R3

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Flevoland/projectplan

Geen rechtstreeks beroep bij de Afdeling mogelijk tegen de goedkeuring van een projectplan door gedeputeerde staten.

Casus

Gedeputeerde staten van Flevoland hebben goedkeuring verleend aan een projectplan als bedoeld in artikel 2.13, tweede lid, van de Omgevingsverordening Flevoland. De Omgevingsverordening Flevoland bepaalt dat een bestemmingsplan binnen twee jaar na goedkeuring van een projectplan door gedeputeerde staten, conform dat projectplan uitsluitend voorziet in nieuwe windmolens binnen bepaalde gebieden. Appellanten hebben beroep ingesteld bij de Afdeling, omdat naar hun mening het projectplan niet voldoet aan de eisen die in de Omgevingsverordening Flevoland hieraan zijn gesteld.

Rechtsvraag

Kan tegen de goedkeuring van een projectplan door gedeputeerde staten rechtstreeks beroep worden ingesteld bij de Afdeling?

Uitspraak

De Afdeling overweegt dat het besluit over de goedkeuring geen grondslag vindt in een van de artikelen, genoemd in artikel 2 van bijlage 2 van de Awb. Evenmin is sprake van een aanwijzing op grond van artikel 4.2 van de Wro of een ontheffing op grond van artikel 4.1a van de Wro. Ook valt de goedkeuring niet onder de reikwijdte van de rijkscoördinatieregeling die is opgenomen in artikel 1 van het Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten. Tot slot is de goedkeuring niet aangewezen in artikel 9d, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 als een te coördineren besluit. Het voorgaande betekent dat geen rechtstreeks beroep bij de Afdeling tegen de goedkeuring van het projectplan openstaat. Gelet hierop is de Afdeling niet bevoegd om kennis te nemen van het beroep. De Afdeling zal daarom het beroep met toepassing van artikel 6:15, eerste lid, Awb ter verdere behandeling doorzenden aan de rechtbank.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 01-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:1540

Zaaknummer: 202000560/1/R1

Wetsartikelen: 2 van bijlage 2 Awb, 4.1a Wro, 4.2 Wro, 1 Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten en 9d lid 2 Elektriciteitswet 1998

RECHTSPRAAK

Epe/bestemmingsplan ‘Bedrijventerreinen gemeente Epe’/gezoneerd industrieterrein

Een bestaande geluidzone wordt gehandhaafd als de vestiging van grote lawaaimakers niet uitdrukkelijk is uitgesloten. Als uit de planregels echter volgt dat grote lawaaimakers niet mogelijk zijn, dan moet de geluidzone worden opgeheven.

Casus

De gemeente heeft een bestemmingsplan vastgesteld voor een bedrijventerrein. In het bestemmingsplan is rondom het bedrijventerrein een geluidzone opgenomen. Ook is in het bestemmingsplan voor dit bedrijventerrein een zogeheten geluidruimteverdeelpplan opgenomen. Hierin wordt de beschikbare geluidruimte binnen de vastgestelde maximaal toelaatbare geluidbelastingen over de bedrijfspercelen verdeeld. Een bedrijf dat op het bedrijventerrein is gevestigd, vreest dat zij wordt beperkt in haar bedrijfsvoering als gevolg van het bestemmingsplan. Het bedrijf betoogt dat er geen noodzaak bestaat voor een geluidzone rondom het bedrijventerrein, omdat op het bedrijventerrein geen zogeheten grote lawaaimakers meer zijn toegestaan. Bovendien zijn op het grootste deel van het bedrijventerrein alleen bedrijven tot en met categorie 3.2 toegestaan.

Volgens de raad is de vestiging van grote lawaaimakers op het bedrijventerrein niet uitdrukkelijk uitgesloten in de planregels, zodat hij verplicht was een geluidzone rondom het bedrijventerrein op te nemen. Verder zijn volgens de raad enkele grote lawaaimakers bij recht toegestaan en kunnen grote lawaaimakers worden toegestaan door middel van een afwijkingsbevoegdheid, indien deze naar aard en invloed op de omgeving gelijk te stellen zijn met de toegelaten bedrijven.

Rechtsvraag

Bestaat een noodzaak om bij het vaststellen van een bestemmingsplan een bestaande geluidzone om een bedrijventerrein te handhaven, als de planregels de vestiging van grote lawaaimakers niet uitdrukkelijk uitsluiten?

Uitspraak

In 1992 is een zonebesluit op grond van de Wgh genomen voor het bedrijventerrein vanwege de aanwezigheid van een betoncentrale. Deze betoncentrale is inmiddels niet meer aanwezig, maar de vestiging van grote lawaaimakers is ter plaatse niet uitgesloten. De Afdeling is van oordeel dat de raad het bestemmingsplan niet met de vereiste zorgvuldigheid heeft vastgesteld wat betreft de geluidzone, omdat hij ten onrechte ervan uit is gegaan dat hij verplicht was de geluidzone rondom het bedrijventerrein Kweekweg te handhaven. Op grond van de Wgh is een raad verplicht een bestaande geluidzone rondom een bedrijventerrein te handhaven, indien de bestemming voor het gehele terrein of een gedeelte daarvan de vestiging van grote lawaaimakers insluit. De term 'insluit' betekent dat een grote lawaaimaker planologisch mogelijk moet zijn. De vestiging van grote lawaaimakers is toegestaan, als de vestiging daarvan niet uitdrukkelijk is uitgesloten.

In dit geval maakt het bestemmingsplan echter geen grote lawaaimakers mogelijk op het bedrijventerrein. Niet in geschil is dat met de specifieke functieaanduiding bedrijven mogelijk worden gemaakt in een hogere categorie dan 3.2, maar dit zijn geen grote lawaaimakers. Grote lawaaimakers komen niet overeen met bedrijven in categorie 3.2 en een grote lawaaimaker is naar zijn aard niet gelijk te stellen met een bedrijf dat geen grote lawaaimaker is. Indien de bestaande geluidzone wordt opgeheven, moet op grond van de Wgh een akoestisch onderzoek worden ingesteld. De Afdeling vernietigt daarom niet alleen de plandelen met de aanduiding 'geluidzone – industrie', maar ook de plandelen met de aanduiding 'overige zone – geluidgezoneerd industrieterrein'. Als gevolg daarvan zullen weer de voorheen geldende bestemmingsplannen en het zonebesluit van 1992 gelden voor het bedrijventerrein en de omliggende gronden.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 01-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:959

Zaaknummer: 201901863/1/R1

Wetsartikelen: 40 Wgh, 41 Wgh, 42 Wgh, 54 Wgh en Bijlage 1 onderdeel D BOR

RECHTSPRAAK

Hilversum/maatwerkvoorschriften

Tussenuitspraak. Verzoek om maatwerkvoorschriften vanwege lichthinder. Verweerder heeft getoetst aan de Richtlijn Lichthinder uit 2014, deze bevat echter niet de meest recente milieutechnische inzichten.

Casus

Omwonenden hebben verzocht om maatwerkvoorschriften te stellen omdat zij lichthinder ondervinden van tennisbanen. Verweerder heeft op basis van een rapport van een lichtdeskundige, waarbij is getoetst aan de Richtlijn Lichthinder 2014, geweigerd om maatwerkvoorschriften te stellen. Eisers hebben rapporten van een andere lichtdeskundige overgelegd, zij stellen dat ten onrechte aan de richtlijn uit 2014 is getoetst. De rechtbank heeft STAB ingeschakeld als deskundige.

Rechtsvraag

Heeft verweerder de weigering om maatwerkvoorschriften vast te stellen, kunnen baseren op de Richtlijn Lichthinder 2014?

Uitspraak

De rechtbank stelt voorop dat het Activiteitenbesluit weliswaar voorschriften kent ter voorkoming van lichthinder, maar dat daarbij niet is voorzien in voorschriften waarin met het oog hierop grenswaarden zijn gesteld. De voorschriften ter voorkoming van lichthinder hebben het karakter van een zorgplicht voor de drijver van een inrichting om lichthinder te voorkomen, dan wel tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Het Activiteitenbesluit milieubeheer geeft vervolgens de bevoegdheid om ter nadere invulling van de zorgplicht maatwerkvoorschriften te stellen. Bij het nemen van een beslissing om al dan niet maatwerkvoorschriften te stellen, heeft het bevoegd gezag beleidsruimte. Deze beleidsruimte wordt door bevoegde gezagen in de praktijk vaak beoordeeld aan de hand van de Richtlijn Lichthinder uit 2014. Als er, zoals in deze zaak, vraagtekens worden gesteld over de toepassing

van de richtlijn, is het aan de rechtbank om te oordelen of het bevoegde gezag de richtlijn en de daaraan ten grondslag liggende methodiek in redelijkheid heeft kunnen gebruiken bij de toepassing van de bepalingen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer.

In het STAB-verslag is uiteengezet dat de Richtlijn Lichthinder van de NSVV in zijn algemeenheid een goede basis vormt om mogelijke lichthinder te kunnen beoordelen, ook voor situaties waarin mogelijk sprake is van onaanvaardbare lichthinder en waarop de zorgplicht uit het Activiteitenbesluit van toepassing is. De Richtlijn Lichthinder bevat echter niet de meest recente milieutechnische inzichten om lichthinder van sportverlichtingsinstallaties (buiten) en dan met name de ‘*discomfort glare*’ op een meer correcte wijze te kunnen beoordelen. Volgens het deskundigenverslag betekent dit dat omwonenden die op korte afstand van een sportveld met verlichtingsinstallaties wonen van de (te) hoge luminantie afkomstig van verlichtingsarmaturen, ondanks de gestelde grenswaarden in de Richtlijn Lichthinder voor de verlichtingssterkte, te veel hinder kunnen ondervinden van de lichtschittering/-verblinding (*discomfort glare*).

Verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank niet onderkend dat de Richtlijn Lichthinder onvoldoende is om de door eisers ervaren lichthinder van de verlichtingsmasten rondom de tennisbanen te beoordelen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 19-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2020:2337

Zaaknummer: UTR 18/3143

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Noord-Holland/handhaving

Belangenafweging om al dan niet een voorlopige voorziening te treffen. Woningbouwproject versus de gunstige staat van instandhouding van beschermde diersoorten.

Casus

In het kader van de realisatie van een woningbouwproject zijn ontheffingen van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming verleend voor onder andere de heikikker, rugstreeppad en platte schijfhoren. Verzoekster heeft verzocht om handhavend op te treden tegen derde-partij, omdat deze zich niet zou houden aan de voorschriften die aan de ontheffing zijn verbonden. Verweerder heeft dit verzoek afgewezen, het bezwaar daartegen is ongegrond verklaard. Hangende beroep is een verzoek om voorlopige voorziening gedaan.

Rechtsvraag

Weegt het belang van verzoekster bij een voorlopige voorziening zwaarder dan het belang van derde-partij bij het kunnen voortzetten van de werkzaamheden?

Uitspraak

Overwogen wordt dat er evident een groot maatschappelijk belang is gediend met de voltooiing van het inmiddels gevorderde woningbouwproject en dat stopzetting van (delen van) het project grote financiële gevolgen voor derde-partij zal hebben. Hiertegenover staat het belang dat verzoekster vertegenwoordigt: het belang bij (het behoud van) de gunstige staat van instandhouding van de beschermde diersoorten die ter plaatse leven. Wat namens verzoekster naar voren is gebracht biedt naar het oordeel van de voorzieningenrechter voorshands niet een zodanig houvast dat dit het treffen van een ordemaatregel rechtvaardigt. Zij is er naar het oordeel van de voorzieningenrechter vooralsnog niet in geslaagd voldoende aannemelijk te maken dat (de realisatie van) het compensatiegebied niet voldoet aan de daaraan (kwalitatief en kwantitatief) te stellen eisen. Partijen hebben een principieel ander standpunt over de vraag of en in hoeverre bepaalde inrichtingselementen en handelingen (de

ontsluitingswegen, de faunascheren, de recreatieve elementen en het agrarisch gebruik) van invloed (zullen) zijn op de vraag of er voor de beschermde soorten (kwalitatief en kwantitatief) tijdig voldoende compensatiegebied beschikbaar is. Ook al zou verzoekster hierin gelijk krijgen, dan is daarmee volgens de voorzieningenrechter nog niet gezegd dat dat betekent dat daarom ook te vrezen valt voor de gunstige staat van instandhouding van de ter plaatse levende beschermde soorten. De materiële onzekerheid over wie hierin het gelijk aan zijn of haar zijde heeft, moet op dit moment niet voor rekening en risico van derde-partij worden gebracht. Er is onvoldoende grond om het belang van verzoekster bij een voorlopige voorziening zwaarder te laten wegen dan het belang van derde-partij bij het kunnen voortzetten van de werkzaamheden.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 12-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:4276

Zaaknummer: AWB - 20 _ 2265

Wetsartikelen: 8:81 Awb

RECHTSPRAAK

Noord-Brabant/Wnb-vergunning

Reikwijdte herstelbesluit. Met de getroffen mitigerende maatregel is reeds voldoende verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden niet worden aangetast.

Casus

In de tussenuitspraak van 20 maart 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:872) was het college opgedragen de verleende Nbw-vergunning voor de uitbreiding en wijziging van mestverwerking te herstellen ten aanzien van de emissie van stikstof en inzichtelijk te maken dat ook na wijziging van de vergunning met zekerheid kan worden uitgesloten dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden worden aangetast. Het college heeft naar aanleiding van de tussenuitspraak opnieuw op de aanvraag beslist.

Rechtsvragen

1. Kan een herstelbesluit meer omvatten dan de opdracht in de tussenuitspraak?
2. Is voldoende verzekerd dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast door het vergunde project?

Uitspraak

1. De Afdeling overweegt dat appellanten er op zichzelf met juistheid op wijzen dat de opdracht van de tussenuitspraak enkel betrekking had op de stikstofemissie en niet op de ammoniakemissie. Dit neemt niet weg dat een bestuursorgaan het bestreden besluit in de regel niet alleen kan wijzigen ter voldoening aan de gegeven opdracht in een tussenuitspraak, maar tevens het bestreden besluit op andere punten kan aanpassen. Er is dan sprake van een meeromvattend herstelbesluit. Voor zover het gewijzigde besluit verder strekt dan de gegeven opdracht in een tussenuitspraak, valt dat deel van het gewijzigde besluit onder de reikwijdte van artikel 6:19 van de Awb.
2. De Afdeling overweegt dat het standpunt van appellanten, dat de zekerheid dat de

natuurlijke kenmerken niet worden aangetast door het vergunde project niet afhankelijk mag zijn van eventueel te stellen nadere eisen, juist is. De Afdeling stelt vast dat daarvan in dit geval evenwel geen sprake is. Met de getroffen mitigerende maatregel – externe saldering met een veehouderij – is reeds voldoende verzekerd dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden niet worden aangetast. In het geval dat uit de meetresultaten van de ammoniakemissie zou blijken dat de werkelijke emissie hoger is dan berekend en uitkomt boven de maximale emissie van 130,64 kg NH₃ per jaar, kan het college hiertegen handhavend optreden wegens overtreding van artikel III van de vergunningvoorschriften en op die wijze voorkomen dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden worden aangetast. Dat daarnaast de mogelijkheid bestaat om nadere eisen op te leggen, leidt niet tot een ander oordeel, omdat dit de bevoegdheid tot handhavend optreden onverlet laat.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 01-07-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:1528

Zaaknummer: 201605016/2/R2

Wetsartikelen: 2.7 lid 2 Wnb

RECHTSPRAAK

Heijplaat/bestuursdwang, vliegenoverlast, afval, voorlopige voorziening

De aan het bedrijf opgelegde lasten ter voorkoming van vliegenoverlast zullen in de bodemprocedure naar verwachting niet in stand blijven.

Casus

DCMR heeft veel klachten ontvangen van bewoners van Heijplaat over vliegenoverlast. Naar aanleiding van de klachten zijn diverse onderzoeken uitgevoerd waaruit blijkt dat sprake moet zijn van een substantiële bron. Als bron voor de vliegen is daarin een bedrijf aangewezen waar plasticafval wordt verwerkt. De GGD heeft vanwege gezondheidskundige aspecten geadviseerd om de overlast bij de bron aan te pakken. Volgens DCMR overtreedt het afvalbedrijf voorschrift 1.1.4 van de vergunning en artikel 2.1 van het Activiteitenbesluit, omdat zij het aantrekken van insecten niet heeft voorkomen en geen doelmatige bestrijding heeft toegepast. Het bedrijf heeft dus niet voorkomen dat nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan, of deze nadelige gevolgen voor het milieu op zijn minst onvoldoende beperkt. DCMR heeft het bedrijf gelast om blijvend te voldoen aan voorschrift 1.1.4 van de vergunning en artikel 2.1 van het Activiteitenbesluit; bij gebreke waarvan zij een dwangsom verbeurt van € 50.000 per keer dat wordt geconstateerd dat niet aan voorschrift 1.1.4 wordt voldaan.

Rechtsvraag

Is er op basis van het onderzoek van DCMR onmiskenbaar sprake van overtreding van de in artikel 2.1 van het Activiteitenbesluit opgenomen zorgplicht?

Uitspraak

In voorschrift 1.1.4 van de verleende vergunning is opgenomen dat: 'Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ongedierte moet worden voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, moet doelmatige bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden.'

Ingevolge artikel 2.1, eerste lid, van het Activiteitenbesluit voorkomt degene die een inrichting

drijft en weet of redelijkerwijs had kunnen weten dat door het in werking zijn, dan wel het al dan niet tijdelijk buiten werking stellen van de inrichting, nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of kunnen ontstaan, die niet of onvoldoende worden voorkomen of beperkt door naleving van de bij of krachtens dit besluit gestelde regels, die gevolgen of beperkt die, voor zover voorkomen niet mogelijk is en voor zover dit redelijkerwijs van hem kan worden gevegd.

Uit de jurisprudentie van de Afdeling blijkt dat bestuursrechtelijke handhavingsmaatregelen vanwege overtreding van de in artikel 2.1, eerste lid, van het Activiteitenbesluit opgenomen zorgplicht alleen kunnen worden genomen wanneer het handelen of nalaten van de drijver van de inrichting onmiskenbaar in strijd is met de zorgplicht, zie de uitspraak van de Afdeling van 13 november 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:1896).

Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter bestaat twijfel over de vraag of de bij het primaire besluit opgelegde lasten op basis van daarin genoemde voorschriften kunnen worden opgelegd. Voorschrift 1.1.4 van de omgevingsvergunning biedt daarvoor in ieder geval onvoldoende grondslag, aangezien dat voorschrift slechts gaat over het beperken van het aantrekken van ongedierte en de bestrijding ter plaatse van de inrichting, niet over de verspreiding daarvan.

Daarnaast dient sprake te zijn van het onmiskenbaar handelen in strijd met de zorgplicht als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, van het Activiteitenbesluit, alvorens van overtreding van dit voorschrift kan worden gesproken. Hieromtrent overweegt de voorzieningenrechter dat de gehanteerde onderzoeksmethode naar het voorlopig oordeel de vraag oproept of deze methode wel voldoende betrouwbaar is om een goed beeld te krijgen van de verspreiding van de kamervlieg en van de bron(nen) van dit insect. De voorzieningenrechter betwijfelt dan ook of de door verweerder gehanteerde methode wel de basis kan vormen voor de bij het primaire besluit opgelegde last.

Vooralsnog heeft verweerder met dit onderzoek dan ook niet aannemelijk gemaakt dat onmiskenbaar sprake is van strijd met de zorgplicht als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, van het Activiteitenbesluit, welke eis aan een handhavingsbesluit wordt gesteld. Verzoeksters stelling dat er eerst zorgvuldig onderzoek moet worden gedaan naar de toepasbaarheid van deze methode alvorens deze methode kan worden gebruikt voor het bepalen van overlast, slaagt dan ook.

Dat nadere onderzoek zal in het kader van de bezwaarprocedure moeten plaatsvinden. Een voorlopige voorzieningenprocedure, zoals deze, leent zich daarvoor niet goed. Het door verzoekster overgelegde tegenrapport zal hierbij in ieder geval moeten worden betrokken.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 12-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:5423

Zaaknummer: AWB - 20 _ 3320

Wetsartikelen: 2.1 Activiteitenbesluit